

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 "
Pe trei luni . . . 6 "
Pentru România şi
străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 "

TELEFON Nr. 226.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA
ŞI ADMINISTRAȚIA
Str. Prundului Nr. 15

INSERATELE
se primesc la admini-
strația. Prețul după tarife
și învalide.

Manuscrisele nu se în-
napoiază.

Svonuri de pace.

De un timp încoace se ivesc tot mai des în presa streinătății svonuri — în cea mai mare parte însă necontrolabile — despre intervențiuni sau chiar acțiuni în curgere pentru terminarea războiului crâncen, care bântuie neîntrerupt de nouă luni, și în consecință pentru restabilirea mult doritei păci.

E și firesc, ca să se ivească după atâtea luni de groază și măcelărire sângeroasă dorinți de pace, căci cine n'ar dori ca să se pună odată capăt unui războiu, cum n'a mai fost și n'o să mai fie.

S'a vorbit și s'a scris cu deosebire mult în jurul unei intervențiuni pentru mijlocirea păcii inițiată de anumite cercuri politice americane. S'a comentat cu deosebire mult acțiunea diplomatică a președintelui Wilson și călătoria recentă prin centrele europene a cunoscutului bărbat politic american Mr. Eduard M. House. Se și recunoaște în parte chiar de cercurile conducătoare ale statelor beligerante, că se depun silințe de anumite cercuri și persoane pentru inițierea păcii, dar în același timp se constată că încă n'a sosit momentul potrivit și prin urmare încă nu poate fi vorba în momentele actuale de o acțiune americană pentru pace.

În toată știrilor lansate în jurul restabilirii păcii ziarele din țările beligerante caută să pună inițiativa pentru obținerea unei păci în căruța războiului. Această campanie, de-a prezenta pe unii dintre beligeranți istoviiți și aplicați să încheie pacea, de sine înțeles că e respinsă cu indignare din partea celor acuzați că ar dori pacea. Asistăm prin urmare la o serie de desmințiri și chiar amenințări reciproce în coloanele presei streinătății. Ziarele turcești de pildă protestează energic în contra știrilor lansate din Paris și Londra, că Turcia ar fi istovită și că ar dori pacea.

„Turcia — scrie ziarul semi-oficios „Tanin“ — nu e deloc obosită și n'a dus în luptă nici măcar a treia parte din puterile, de cari dispune. Cât timp rezultatele, ce s'ar dobândi la încheierea unei păci, nu vor sta în raport corect cu sângele vărsat și cu puterile distruse, nimeni dintre noi nu se cugetă la pace“ etc.

Incercări de-a prezenta și mo-

narhia noastră dornică de pace s'au făcut deasemenea de către presa streină. Față de aceste știri biroul de presă din Viena a fost autorizat să publice zilele aceste următorul comunicat:

„Prin presa streină s'au reprodus de mai multe ori niște știri privitoare la prelinsele dorințe ale Austro-Ungariei de a iscăli pacea. În ultimul timp „Russkoje Slowo“ a publicat-o și „Times“ a reprodus-o. Se pretindea că împăratul-rege Francisc Iosef ar fi cerut mediațiunea pentru pace prin mijlocirea Papei dela Roma și prin guvernul elvețian. K. K. T. Korrespondenz Bureau e autorizat să declare că toate știrile aceste sunt absolut false și inventate“.

Mai ciudată este însă o știre care vine din Milano și în care se spune, că guvernul francez a luat măsuri urgente pentru a suprima o propagandă de pace ce s'ar fi pus la cale în Franța de unele cercuri din Germania.

„Guvernul francez — se zice în comunicatul din Milano — face întinse cercetări pentru a afla pe urzitorii unei vaste întreprinderi, care are de scop să provoace o mișcare în opinia publică în favoarea unei păci premature.“

Mai multe societăți din țări neutre, fără să cunoască scopul ascuns al acestei manopere, au căutat să favorizeze această propagandă. Astfel a făcut „societatea femeinilor neutre“, care s'a adresat „ligei femeilor franceze“, invocând motive umanitare pentru a provoca mișcarea în favoarea păcii.

Alte încercări s'au făcut prin mijlocirea unor organe ale partidului socialist și a broșurelor răspândite în foarte mare cantitate.

Guvernul francez are dovada că e vorba de o vaslă organizație, care tinde să exercite o presiune asupra beligeranților prin agitația ce s'ar provoca în favoarea păcii, și care voește să slăbească fermitatea soldatului și poporului francez prin perspectiva apropiată a sfârșitului ostilităților, ce li-se arată cu ajutorul știrilor tendențioase.

Guvernul francez va lua măsuri ca să împiedice și să zădărnicească această îndemănatească propagandă, a cărei origine ar fi în Germania“.

Cu toate aceste desmințiri nu se poate însă tăgădui că în toate țările beligerante și chiar neutrale este viuă dorința de-a se încheia

cât mai curând o pace onorabilă. Ca să nu aducem alte exemple, relevăm numai cele spuse zilele trecute de președintele uniunii democratice engleze, Macdonald, la o întrunire a partidului independent al muncitorilor din Norwich: „Problema noastră este în zilele aceste, să câștigăm opinia publică engleză pentru terminarea războiului și să constrângem guvernul să execute această dorință a noastră. A sosit timpul ca să cumpănim condițiile păcii“.

Greutatea enormă ce se ivește în calea păcii, este însă tocmai stabilirea acestor condiții, căci nefind până acuma nici unul din beligeranți învins, nimeni nu va fi aplicat să facă concesii în contul său. Dorința de a obține o pace onorabilă există la toți, dar vor trebui să se facă încă multe eforturi pentru a ne putea apropia de realizarea acestei dorințe intime, dar de-oamdată încă platonice.

Turburări în Portugalia.

„Times“ așă din Lisabona că s'a produs la 2 Aprilie tumulturi la Coimbra cu prilejul procesiunii din Vinerea mare. S'au proferat strigăte ofensatoare. Șefii democrați intrunțiți la o farmacie au tras mai multe focuri, patru bombe au fost aruncate de pe acoperișul farmaciei. Au fost 5 răniți. Mulțimea a distrus atunci prăvălia și locuința farmacistului.

Din Madrid se anunță că situația în Portugalia e estrem de critică. Numeroși agenți desfășoară pretutindeni o vie agitație pentru restabilirea monarhiei. Presa portugheză declară pe față că revoluția e iminentă.

Numărul trupelor beligeranților. Din Copenhaga se comunică: Ziarul „Politiken“ anunță, cum că cartierul general francez a arătat că numărul trupelor aliaților inclusiv rezervele, se ridică la 2.800.000 de oameni. Germania ar avea și ea un număr cam tot așa de mare pe frontul occidental.

Posesiunea Constantinopolului. Ziarul „Rieci“ demonstrează cumcă Rusia nu poate încheia pace fără posesiunea Constantinopolului, a porturilor dela marea de Marmara și a Dardanelor.

O convenție în această privință există între aliați dela izbucnirea războiului. Toate promisiunile Angliei și Franței pentru neutralizarea Constantinopolului au fost deci o măsură pentru a liniști statele balcanice.

SITUAȚIA pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Situația în nordul monarhiei.

Budapesta 8 April. — Din marele cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

Luptele tenace, cari țin de săptămâni de zile pe sectorul *Beschizilor de ost* și-au ajuns culmea în decursul sărbătorilor Paștilor. În zilele aceste am respins atacurile neîntrerupte, pe cari Rușii le îndreptau mereu în contra noastră mai cu seamă pe ambele laturi ale văii *Laborța*, unde și-a aruncat dușmanul în foc partea cea mai mare din forțele eliberate de sub Przemysl; dușmanul a suferit aici pierderi însemnate. Contra-atacurile date de trupele germane și cele ale noastre pe înălțimile, cari se ridică spre răsărit și spre apus dela această vale au avut drept rezultat ocuparea mai multor poziții puternice rusești. Deși nu s'au sfârșit încă luptele pe acest front, totuși succesul luptei de Paști, luptă, în care ni-au căzut în mâni 11,000 de prizonieri nerăniți, e neîndoios. Pe unii sectorii ai dealurilor păduroase situate în ostul văii *Laborța*, decurg lupte violente.

În *Galiția de sud-est* se dau pe unele locuri lupte de artilerie.

În *Polonia rusească* și în *Galiția de vest* e relativ liniște.

General de divizie *Höfer*, locuțitorul șefului de stat major.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin 8 April. — Buletinul oficial al marele cartier general german e pentru azi următorul:

Pe câmpul de operații dela vest: Luptele dintre râurile *Maas* și *Mosela* țin încă. Pe șesul dela *Veuvre*, spre ost și sud-ost dela *Verdun* am zădărnicit toate atacurile franceze. L'am respins prin contra-atac pe dușmanul, care pătrunsesse adânc prin unele locuri în prima linie a tranșelor noastre atacându-ne de pe înălțimea *Combrès*. Am respins, cauzându-le pierderi foarte grele, batalioanele, cari întreprinseseră din pădurea *Selouse*, spre nord dela *St. Mihiel* o eșire în contra noastră.

În pădurea dela *Ailly* iar sunt în curgere lupte îndârjite, piept la

piept. Spre vest dela *Aprémont* am început urmărirea dușmanului, care ne atacase fără succes într-o pădure din apropiere. Spre nord dela *Flirey* patru, — iar spre vest dela *Bois-de-Pretrè* două atacuri de noapte ale dușmanului s'au izbit de focul viu al trupelor noastre; dușmanul a suferit pierderi foarte grele. În *Bois-de-Pretrè* am zădărnicit 3 atacuri de noapte franceze. Pierderile Francezilor sunt pe întreg frontul iarăș foarte mari și fără nici un rezultat.

În regiunea *Rethel* am silit pe un aviator dușman, care venia dela Paris, să aterizeze. Pilotul francez ni-a spus, că la Paris nu se știe nimic despre pierderile franceze din ținutul *Champagne*.

La *Hartmannsweilerkopf* luptele țin încă.

Pe câmpul de operații dela est: La ost n'a obvenit nimic de semnalt. Timpul e rău. Drumurile militare din ținuturile de granițe rusești sunt deocamdată de neumblat.

Incidentul sârbo-bulgar.

Din Sofia se anunță:

Oficiul „Echo de Bulgarie“ scrie: Recentul incident din Valandovo aruncă o lumină sinistă asupra situației îngrozitoare a populațiilor macedonene de pe urma stăpânirii sârbești. Musulmanii din regiunea *Doiran-Tikveș* ne mai putând răbda persecuțiile s'au revoltat și au măcelărit jandarmeria sârbească. Trupele au fost trimise atunci contra rebelilor și aceștia n'au putut evident rezista mitraliezelor și tunurilor și au fugit în masă spre graniță căutând un refugiu pe teritoriul bulgăresc. Că răsunarea acestor victime ajunge la disperare a fost crudă, este posibil dar reprimarea a fost cu totul sângeroasă.

Nici guvernul bulgar, nici organele sale la granița macedoneană n'au cea mai mică parte la răscola, care a însăngerat țărnicurile Vardarului mijlociu. Revolta a izbucnit în teritoriul sârbesc și a fost provocat de execuțiile autorităților sârbești. Sub administrația sârbă s'au reinouit fenomene, cari erau în stare cronică sub administrațiunea otomană. Acum ca și atunci Bulgaria este în afară din cauză și dacă Sârbii ridică recriminațiunile contra ei greșite cum greșeau altă dată Turcii și se știe la ce rezultat a dus eroarea acestora.

Scrisori de dedeparte.

de M. Sadoveanu.

»Eu Teofil Tatarău mă închin cu bine și cu sănătate la domnul Mitică...«
Așa începe întâia scrisoare pe care Teofil, vrednic fiicău din Bucovina, fost servitor la noi, o trimite băteului meu din depărtate locuri. »Eu o duc bine, urmează el, și sunt acuma soldat în batalionul 8 Jäger, în Steiermark...«

Cine știe unde, în fundul Austriei! Când a început acest crâncen război, după Sântiile a anului trecut, Teofil a devenit neliniștit. Pe la poarta casei mele, prin căldura lui August, pe drumul prăfuit, treceau cărduri-cărduri grăbiți, spre graniță, rezerviști bucovineni. Pe unii, pe care-i cunoștea, el îi oprea și-i întreba. Trimetea vești rudelor din satul lui, la Capu-Câmpului și se despărtea de ei c'un zâmbet de părere de rău. Îi petrecea cu privirile și rămânea cu ochii cufundați în păcele albastrii ale munților.

Era un fiicău mărunț, sprinten și cu ochii vii, harnic și săritor, împărțit la toate treburile, cu inimă bună și prietln cu copiii. Spunea lui »domnul Mitică« întâmplări dela el, dela munți,

și după ce se lăsa amurgul îi cânta din caval doinele strămoșilor noștri.

»Eu ce fac? — mă întrebă el într-o zi, privindu-mă cu oarecare sfială.

— Cum ce faci, Teofil? Tu stai pe loc, ești scutit.

— Da, însă acuma aud că chiumă și pe scutiți. La noi sunt foarte mulți scutiți. Din satele noastre, stăpânirea la puțin fiicăi la oaste. Fac slujbă mai mult nemții și ungurii: așa aud. Dar acu, dacă-i război, trebuie să lee și pe cei scutiți!

— Bine; și tu ce gând ai? Vrei să te duci să mori într'un fund de răpă? Cât pământ ai tu dincolo?

— Puțin, domnule, cât potsă am? Vreo douăzeci de prăjini. La noi e mai deasă lumea. Dacă așa fi avut mai mult, nu veneam la slujbă.

— Atuncea, Teofil, făți socoteală. Pune în cumpănă viața ta și cele douăzeci de prăjini, și fă cum vei crede. Soldații și rezerviștii se duc, căci au o datorie și-au jurat; dar tu ești încă liber să alegi...«

Cuvintele mele l-au făcut să cugete. Pe urmă a venit o soră a lui, dintr'un sat de aproape, și omul surorii lui, adevă cumnatu-său, și l-au descântat o după-ami-ză întreagă. L-au

sfătuit să leze în plata Domnului cele câteva prăjini dela Capu-Câmpului și să rămână cu sănătatea și cu viața, care's cel mai bun pământ și cea mai mare avere a unui om tânăr... Și când au plecat, fiicăul l-a petrecut până la poartă, și iar a rămas cu ochii ațintiiți la asfințit, unde pulberii viorii învăluiau crestele munților.

S'a întors pe gânduri prin umbra livezilor, a intrat în odăița lui, a scos din cotion cavalul și-a cântat un timp încetșor și dulce. După aceea s'a întors către »domnul Mitică«, care-i asculta în tăcere.

»Știi una?

— Știu dacă mi'i spune.

— Eu am să mă duc dincolo, la oaste...«

Fiicăul nu îndrăznea să spuie stăpânilor acest cuvânt, și-i trimetea cu sfială, prin copil. Stafeta a venit într'adevăr cam mâhnit și a arătat că Teofil se duce la război.

»La care război, domnul Mitică?

— Este un război mare între nemți și între ruși.

— Este război? cum se poate?

— Este: așa spune Teofil. El știe!

— Fără îndoială; dar el nu-i nici rus, nici neamț. De ce să s'amestece?

Asta l'a încurcat pe domnul Mitică. Dar Teofil își va fi având el socotețiile lui: de aceea s'a dus la el să-l descurce această enigmă. Nu știu ce va fi spus fiicăul copilului, însă, a doua zi dimineață stând drept și hotărât înainte-mi, mi-a arătat că el a stat și s'a gândit și vede că trebuie să se ducă.

»De ce? Nu îți-i frică de moarte?

— Asta nu! Mă duc, căci văd că toată lumea de la noi trece dincolo.

— Ei?

— Apoi dacă se duc toți de la noi, și fiicăul din sat de la mine, cum să rămân eu cel din urmă și cel mai mișel? De moarte și de război nu mă tem; eu am să mă duc!«

Acest lucru mic, mândria, l-a făcut pe un necunoscut fiicău din Capu-Câmpului să plece. Și de acolo de departe, dela batalionul 8 Jäger din Steiermark, și mai pe urmă de pe câmpul de războiu, a început a trimete răvașe lui domnul Mitică, prietenul său...

Pana lui neîndemănatică scărție pe hârtia lucie, zvărie pete de cerneală și trage niște slove fantastice, încât

pe răvaș parcă au călcat labe de gâscă multate în călimări. Cuvintele străambe și puține spun lucruri foarte simple. Însă în pieptul celui ce le-a scris bate o inimă bună și caldă. Pe când scria, fiicăul și-a adus aminte de un colțșor de odae, de un caval vechiu, de un stăpân mititel care-l privea cu admirație și-l asculta cu fericire, și venea în amintire un colț pașuc, de țară, unde cântau în nopți de primăvară privighetorile și'n zilele cu soare ale verii granguri aurii... Acuma toate s'au dus și el s'a apropiat de furtuna cea mare a morții!

»Pe-aiți pe la noi e bine, zice el într-o altă scrisoare; căci sunt sănătos...«

Însă am auzit zice el iarăș, că pe la noi, pe la Capu-Câmpului au trecut rușii și au făcut multe răutăți și belituri...«

Fără să știe, Teofil întrebuntescă cuvintele unui vechiu cronicar moldovean: »au făcut multe răutăți și belituri!« Multe într'adevăr, căci cazacii pravoslavnicului Țar și-au bătut joc de pământul, de gospodăriile și de muerile oștenilor plecați la bătaie.

Pentru acest lucru se vede născând în capul lui un scop al războiului.

Un institut central pentru instituturile financiare.

(Urmare.)

Aceasta este, Onorată Direcțiune modestul meu rol până în prezent în această chestiune. Vă rog acum să-mi permiteți să trec la expunerea și analiza proiectului institutului central financiar.

Scopul institutului este:

a) prin introducerea controlului la instituturile cu capitalul propriu de sub 10 milioane coroane, întrucât acestea vor avea întru în legătură cu noua legislație, să le ajute și îndreptățească activitatea și dezvoltarea pe cale rațională, conform principiilor acceptate ca necesare oricărui activități sistematice și sănătoase în afacerile bancare și b) să ajute băncile cu resursele și alte surse de împrumuturi în vreme când acestea nu și-ar putea face față trebuințelor de credit din sursele obișnuite și să intervină în cazuri de dificultăți financiare.

Pentru asigurarea scopului de sub a) se intenționează, ca în cadrele și legăturile noului institut, să se creeze o instituțiune de revizie, a căreia formă și competență azi ne sunt necunoscute, iar pentru ajungerea scopului de sub b) se proiectează ca pentru vremuri normale mijloacele financiare ale institutului să fie plasate în efecte și în firme din străinătate, de unde să se poată obține ori și când. Aceasta și pentru a nu face concurență altor instituturi în timpuri normale.

Capitalul social e proiectat la 200 milioane coroane. Statul contribuie cu 100 mil., iar băncile e proiectat, să contribuie cu restul până la suma fixată. Contribuirea se va face în proporție de 1-6% a tuturor capitalurilor proprii (deci și rezervelor) ale unui institut. Acțiunile ce vor subscrie băncile sunt a se plăti în 10 rate anuale egale.

Sistemul de vot în adunarea generală va fi astfel întocmit, încât statul pentru capitalul său nu va putea exercita decât jumătate atâtea voturi, câte se vor considera ca voturi valabile la toți ceilalți acționari, prezenți la adunare. Raportul între stat — și ceilalți acționari va fi deci 1:2.

Dividenda se proiectează a se plăti, oapă o ocaziune de 23% pentru fonduri, cu 6% pentru bănci și cu 4% pentru stat. Această din urmă însă poate fi înregistrată, sub anumite condițiuni și dacă rămâne profit, deasemenea până la 6%.

Președintele institutului e numit, la propunerea ministrului de finanțe, prin mandat pe câte 5 ani. Pentru executarea oricărei hotărâri se cere consensul președintelui. Dacă președintele deneagă consimțământul, hotărârile direcțiunii și ale comitetului executiv nu se pot executa.

Directiunea constă, pe lângă președinte din 2 vice-președinti, 14 membrii al și 4 exmiști ai diferitelor ministrii resp. banu ul croat. Un vice-președinte și cinci membri se aleg dinre cei candidați de instituturile cu capitalul propriu de peste 10 milioane; tot atâtea de instituturile cu capitalul de sub 10 milioane și patru membri se aleg pe temelul candidării ministrului de finanțe. În sfârșit direcțiunii aparțin și câte un exmișt următoarele autorități: ministrul de finanțe, de comerț, de agricultură și din partea banului croat. Exmiștul ministrului de finanțe are drept de veto față de orice hotărâre sau acțiune. În caz de exercitare a acestui drept, chestiunile se țin în suspens până la hotărârea ministrului de finanțe.

Comitetul executiv constă din președinte, vice-președinti, câte 1—1 membru de direcțiune din cele două grupuri alese pe baza candidărilor băncilor cu

capitalul de peste sau sub 10 milioane; din exmiștul ministrului de finanțe și din directorul general.

Comitetul de supraveghiere constă din 8 membri, dintre cari 3—3 aleși pe baza candidărilor celor două grupuri de bănci și 2 pe baza candidării ministrului de finanțe și în fine

Comitetul larg din 60 de membri, aleși în proporție egală pe baza candidărilor celor două grupe de bănci.

Aceasta este în rezumat proiectul guvernului. Din cele expuse nu va fi greu să trecem în analiza lui Din parte-mi să-mi dați voie să l analiziez sub raportul următoarelor întrebări:

1. Ce avantajii oferă noul institut băncilor din punct de vedere financiar?

2. Cum avem să apreciem dreptul de control ce-și rezervă institutul, în schimb al bugetului materiale ce oferă băncilor?

3. Care este rolul băncilor mai mici în organizația proiectată pe seama noului institut și

4. Să vedem ce influențe poate să exercite acest institut asupra singuraticilor noastre bănci în special și asupra organizațiilor lor în general?

1. Răspunzând primei întrebări co s'ar în că sub raport financiar noul institut, în împrejurări normale, oferă credite de tot reduse, exclusiv pentru a păstra o continuitate de afaceri cu băncile ce-i vor aparține. Pune însă în vedere creșterea deosebită pentru vremuri extraordinare, când celelalte surse de bani nu și-ar mai putea face față în considerare. Oferă în fine ajutor și intervenția sa în cazuri ca una sau alta dintre bănci ar ajunge în dificultăți financiare. Putem stabili deci că e vorba de un institut, care să fie razur numai în împrejurări grele. Și toate în schimbul unei participări la capitalul social de 1-6% a fondurilor proprii ale singuraticilor bănci. Aceasta însemnează că un institut cu fonduri proprii de 300 de mil., va contribui cu acții de cca 4,000.— Cor., unul cu 1 mil., cu cca 16,000.— Cor. și a m. d. Sarcina pentru bănci — spunând adevărat — nu e prea mare, iar modalitățile de plată — în 10 rate egale anuale — o face ușor de suportat. Interesele de 6%, ce se pun în vedere, în caz de profit, încă sunt un moment destul de hotărâtor. Astfel dacă întreg rostul acestui institut s'ar reduce la operații financiare, băncile ar putea să se ataceze la acțiunea proiectată indiferent că va avea sau nu trebuință de sprijin, ce se oferă. Ar putea face aceasta chiar și băncile cele mai bine fondate, cari prin rezerve de efecte și prin întocmirea rațională a afacerilor lor, pot puri cu liniște în viitor. Ar fi pentru ele, pentru aceste bănci, cel mult o asigurare mai mult de precauțiune pentru orice eventualitate. Deci din acest punct de vedere, cred, s'ar putea atasa la acțiune și băncile noastre. De altfel în privința aceasta noi nu putem și poate nici nu e bine să impunem o anumită conduită băncilor românești. Fiecare va purcede, conform intereselor proprii.

— Sfârșitul în anul viitor. —

Ioan I. Lăpedatu.

Grecia nu cedează din teritoriu. Biroul Pressei din Atena publică următorul comunicat:

Guvernul luând cunoștință de evenimente, a declarat încă de la constituirea sa că nici odată regele n'a consimțit să intre în tratative pentru a ceda vre-un teritoriu grecesc unei puteri străine. Guvernul, neprimind nici când atari propuneri, se vede obligat să publice acest comunicat în urma ultimelor informațiuni publicate prin ziare.

Știri din România.

Din cercuri autorizate se asigură că M. S. Regina Elisabeta va publica un nou volum intitulat „In durere”, iar după terminarea războiului european va tipări memoriile regelui Carol de la 1881 până la 1914.

Bancnotele străine au atins în România în ultima săptămână, următoarele cote: 100 leva 83 lei, 100 dinari 84 lei, 100 arhine 85 lei, 100 coroane austriace și ungare 90 lei, 100 mărci germane 122, 50 lei, 100 ruble 255 lei, 100 fr. franceze 115, 100 italiene 110 lei, 100 belgiene 112 lei.

Timpul în luna Martie, a fost răcoros și ploios. Se anunță din mai multe părți inundațiuni. Mai toate râurile și Dunărea s'au revărsat inundând semănăturile de toamnă și pricinind pagube însemnate. Plouile deși n'au fost tocmai mari totuși au contribuit mult la creșterea apelor. Până acum n'a început lucrul câmpului. Încă timpul va mai ține tot astfel frumos, lucrările vor începe în curând.

M. S. Regina Maria și A. S. R. Principeasa Elisabeta însoțite de d-na Elena Procopiu, doamna de onoare, cari au petrecut sărbătorile Paștelor la Curtea de Argeș, s'au întors la București.

În timpul sederii la Curtea de Argeș, Majestatea Sa și Alteța Sa Regală împreună cu M. S. Regina Elisabeta au asistat la toate serviciile religioase ale sărbătorilor Paștelor. M. S. Regina Elisabeta va mai rămâne câteva timp la Curtea de Argeș.

Martii a sosit în Capitală mareșalul Baron von der Goltz pașa, însoțit de fiul său, căpitanul Baron von der Goltz, de aghiotantul său german, căpitanul von Resdorf și de cel otoman Ah Nury bey. La gară mareșalul a fost primit de ministrul Germaniei, Baronul von Busche și de ministrul Turciei, Sufa bey.

Înaltul oaspe a luat dejunul la ministrul Turciei, după care a depus cărți de vizită d-lor I. C. Brătianu, dr. Anghelescu, prințul Stirbey și ministrul bulgar, d. Radef. Mareșalul von der Goltz a fost primit apoi în audiență de M. S. Regina, în palatul Cotroceni.

Cei doi aghiotanți ai Mareșalului au părăsit Capitala Mercuri d. a. cu trenul, iar Baronul von der Goltz pașa a plecat cu automobilul, luând drumul spre Constantinopol.

Tifusul exantematic.

II.

Sintomatologia acestei boli este destul de curioasă — și de multe-ori la început chiar suspectă — tinând aproape 10 zile perioada de (incubație) inoculație — când odată apoi se anunță brusc printr'un fior rece în tot trupul, durere de cap, cu tremurarea membrilor, amețeli, adică vărsături, o debilitate generală în tot trupul, cu conjunctiva ochilor injectată, pulsul repede, iar temperatura poate atinge 40°. La aceste simptome se mai poate adăuga: insomnie, agitație cu idei delirante, până la impulsivitate de suicid. — De multe-ori însă mersul acestei boli e foarte variabil alternând cu scenne de ameliorare sau agravare la cari semne se mai poate adăuga și bronchitele cu bronchopneumoniile atât de dese la acești bolnavi. Apoi dureri în

bare, cefalalgii, aprinderea feței, tremurături și hesitare în vorbire etc.

Erupțiunea de pete apar abia în a 3-a până în a 5-a zi — mai întâiu pe abdomen apoi pe întreg corpul și mai puțin fața. Ele sunt caracterizate prin pete rozacee — lătarețe sau papuloase și de regulă izolate, foarte rar confluențe ce dispar cu ușurință la presiune. După 2—3 zile exanemele își schimbă natura și cele mai multe pete se transformă în așa numite petechii mici, cari la presiune nu mai dispar.

În urmă pot să urmeze oarecari desquamațiuni furfuracee în tocmii ca la scarlatină — în care timp starea bolnavului e destul de gravă, cu delir violent, agitație, vorba neînțeleșibilă și bolnavul nu mai cunoaște pe cel ce-l înconjură, constipație, urina înpuștinată și conjunctive albumice etc.

Durata tifusului exantematic în cazurile ușoare e de 8 zile, în cazurile grave însă durează între 12 și 15 zile în care timp pe lângă boala de răunchi mai poate da și diferite alte complicații ca: diferite afecțiuni și tulburări nervoase, tulburări în motilitate (mişcare) paralizia membrilor superiori și inferioare, abolirea reflexelor, poate lăsa urme adânci de leziuni în măduva spinării, hemoragii intestinale etc.

Convalescența la orice scapă e lungă și adesea cu rămășițe gravate adănc în corpul individului ex. ca: pleurizi, preuropneumonii, abcese multiple, otite supurative (boala de urechi) accidente cangrenoase, parotidite etc.

Diagnosticul diferă de al tifusului abdominal mai ales prin debutul său de mult-ori brusc și cu simptome foarte alarmante — pe când la tifusul abdominal durata bolii e mai lungă (5—6—7 săptămâni) simptomele mai puțin alarmante — de altă parte în tifusul exantematic apar petele rozacee, de cari am vorbit mai sus, iar contagiozitatea este mult mai mare la tifusul exantematic — atingând de regulă pe medicii, cari îl caută și îl îngrijesc pe bolnavii atinși de aceasta teribilă boală.

Ca tratament, la asemenea bolnavi în primul loc se recomandă 1 izolarea (separarea) într'o cameră specială și foarte simplă mobilată, curată și foarte bine aerizată, expusă mai ales în fața soarelui, și foarte des desinfectată. 2. Fiecare sufer foarte adesea de constipație și se recomandă purgative, ex. oțet de ricin 24 gr. odată, 3 medicaamente tonice și fortificante, beuturi alcoolice ex. Vin vechiu, cognac, rum, etc. medicamente calmante — un întăritor al inimii, care întotdeauna trebuie să fie pusă în siguranță. 4. În caz, că bolnavul are călduri mari se recomandă scaldare reci. Unii medicii din contră recomandă scaldare căldicele între 28—30°. O alimentație moderată ca: lapte dulce, lapte acru, lapte coarsit, cafea cu lapte, supă tare de carne — strecurată însă, ouă moi etc. iată deci în rezumat câteva noțiuni pailice ce pot da cititorului asupra acestei înfricoșate boli, ce azi mâna suntem amenințați să ne bată la ușe fără să avem cea mai mică idee cum trebuie să ne comportăm față deia în aceste momente atât de grele pentru noi.

Dr. V. Hâncu

Publicațiune.

În urma împrejurării, că prezentarea la serviciul militar activ a celor înrolați în Martie a. c. (născuți în anii 1895 și 1896) s'a amânat și nu se va face la 15. Aprilie n. a. c.:

Consistorul arhidiec. în baza unui ordin ministerial urgent a dispus, ca toți școlarii obligați la arme (născuți în anii 1895 și 1896), cari au fost clasificați și au primit testimonii de clasă pe acest an școlar, neamânat să se prezinte iarăș la școală încă Luni, în 30 Martie v. a. c., să restituie testimoniiile de clasă și de maturitate la direcțiunea școlară și să urmeze și mai departe regulat cursurile școlare până la alte dispozițiuni.

Celorce nu vor urma acestui ordin li se vor invalida din oficiu testimoniiile și vor fi considerate ca unii, cari nu au dat examen și nu au fost clasificați la sfârșitul acestui an școlar.

Brassó (Brașov), în 27 Mart. v. 1915.

Virgil Onițu, director.

Pentru orfanii eroilor regimentului 63 din Bistrița.

Dela inimosul și bravul sergent Gh. I. Todea, dus dela începutul mobilizării pe câmpul unde se făurește destinul și gloria țării, am primit o nouă scrisoare și colecță de bani în favorul orfanilor rămași de eroii reg. 63 din Bistrița.

Fapta tânărului și destoinicului sergent-major Todea, vorbește elocvent de inia a sa largă, nobilă, și este cu atât mai vrednic de laudă că nici acolo sub ploaia de gloanțe ucigașe, nu incetează să umble între șirurile și tranșeele pline de primjdie, ca să adune un fond pentru nevinovatele odrasle orfane de acasă, cari rămân fără scut, fără tată, în prada acestei crude vieți atât de grele pentru toți. Dar să lăsăm să urmeze scrisoarea d-lui Todea:

Prea simțată redacțiune!

Mulțumită bunului Dumnezeu, azi, după mai multe zile viforoase și lupte îndârjite, pot să vă scriu câteva rânduri.

Duminea trecută (7/III) fiind compania noastră ca rezervă, preotul militar Ioan Oltean (din Sâmbeu) a celebrat o frumoasă și cucernică slujbă religioasă, în fața companiei întregi, ajutat fiind de zugfărușul Marc Flore, un cântăreț plăcut.

Cei cari sunteți la vetrele noastre, nu vă puteți închipui cât de solemnă-i o slujbă pe câmpul de foc, cum ne mângâie și ne întărește credința, cu câtă afecțiune și cucernicie ne legăm de mângâitoare rugăciune și ce balzam varsă în sufletele noastre o slujbă scurtă sub cerul liber. Fiecare cântare izvorește din adăncul inimii, fiecare rugă e udată cu lacrimi. Am fost însă des conturbat de șerul gloanțelor, așa în-ât preotul a fost silit să scurteze slujba. Ne-a ținut o predică foarte a-comodată care ne-a înduioșat dar ne-a și împăcat durerile sufletelor noastre.

Văzând compania întreagă adunată la un loc, am aflat că e momentul potrivit să spui camarazilor mei de arme ceva despre datorințele noastre față de copiii fraților noștri căzuți în luptă, rugându-i să contribuiească fiecare cu ceva sumă de bani, să se poată aduna un fond, din care să se dea ajutorare micilor orfani.

Propunerea mea a fost ascultată cu interes și fiecare și-a descher punga contribuind ceva la alinarea suferințelor sermanilor orfani. Vă alătur numele fraților, cari sub ploaia de gloanțe, obuse și șrapnele, au contribuit la mărirea fondului, cerând scuze de eroii, căci adeseori după ce scriam un nume mă striga sentinela, că dușmanul se ridică sau vine, ba un camarad e lovit, scriind rând cu rând, adunând ban cu ban cu asemenea greutate și anevoicase piedeci. Chiar în momentul de față, o baterie rusească aruncă cu asprime focul său, dar fără rezultat, căci granatele destinate nouă, trec departe peste noi, scurmând cu îndărătnicie pământul. Astfel am colectat suma de 863 coroane, care adunată la coroane 550.— din prima listă eșită în prețuita D-Voastră gazetă dau suma de coroane 1413.— care desigur va fi augmentată și de frații, cari acasă se bucură de liniște și comoditate.

Flutonul I. Câte 10 cor. Rus V. subof. Cosma T. frații Rus Grigore, Gavruță, Petre Ite, Ioan. Câte 5 cor. Lichi D. gefr., Rus N., Rus Gr. zugf. Câte 4 cor. Pop Gav. Moroșan Ștef. Câte 2 cor. Todeșca Gr., Pop N., Szentmargitan Gr., Bartos I., Giurgiu N., Incel M., Hangan T., Turzsa I., Curea I., Luca Iacob, Laha Vasile, Moroșian Laz., Szasz P., Oaofrei I., Petrean G., Rus S., și Artene, Schlecht G. subof. Somotecan Mitru, Lador Petru, Moroșan gefr. Mihut Costan, Dogar T., Levai Ferenc zugf. Câte 1 cor. Tira T. Suciu V., Popicza G. Tala St. Ferenc Mih., Faur I., Fatu Gav., Nebunele Gg. Cionca D., Căniță A., Cionca I., Cocos M., Nechita I., Mihaly I., Moroșian Alex. Sima Ioan, Budea P., Pasca C., Balog I., Man Nic., Pancuk V. Simoni I., Rotis G., Georța T., Cremine I., Pop Andor. Total 126 cor.

(Va urma)

lui. »Trebuie să ne batem și să le plătim pentru toate!...

Acuma prietenul lui domnu' Mitică vrea să ne facă a înțelege că n'a îmbăscat halna împăratului numai din mândrie și ca să nu rămână coada între flacăi bucovinene: din puținul ce scrie, vadit e că n'el s'a cesteptat vechea îndârjire a luptătorilor are-tui pământ. Bucovina este a lui; a fost a părintilor lui, și va fi a celor ce vor veni după el. Pământ sfânt, al morților, al sângelui, al lacrimilor, care, chiar sub stăpânire străină, trebu aparat, căci tot al neamului nostru este!

Dar unul din cele mai interesante lucruri pe care le pot înțelegi din hieroglifele lui Tatarău e o mică întâmpiere de care el abia pomenește. Intre prizonierii ori răniții rușilor cari treceau înăuntru el a cunoscut „după graiu moldovenesc” pe un basarabean, luptător al Marii Rusii.

Aceasta pare că l-a mișcat »Era un român de-ai noștri... ne dă a înțelege Teofil.

O clipă, pe nemăsuratul câmp al luptelor ș'al morții, s'au întâlnit doi oameni, doi vrăjmași cu ochi plini de ură, cari totuși erau frați de-un sânge

și de-o lege. Un cuvânt ș'o privire l-au îmblânzit. Departe sunau tunurile și mergeau coloane după coloane la măcel. El s'au oprit și s'au privit cu tristețe. Unul venea din imensa împărăție a celor o sută de neamuri, din imensele stepe care rostogolesc spre inima Europei milioane de luptători adunați din câmpiile Siberiei ș'ale Tartariei, de la înghetatele mări ale nordului și dela sălbaticii munți dela sud, din stepele Moscovițe din poștia Ucraină, din mlaștinile fine și de pe tristele văi basarabene! Iar celălalt dintr'un colț de Bucovina, dintr'un trâmăntel pământ care cuprinde pe marel Ștefan, vovodul cel vechiu, stăpânitor al strămoșilor amândurora, d'n Carpați, până la Nistru și până la olatul mării.

Ce tristă întâlnire și ce inimi deosebite!

Va veni un ceas crâncen poate, o Teofile, când sub un cer de groază și'n megetul mașinilor de război, vei cădea cu fața spre cer, cu ochii tulburți, și vei îngâna o chemare duioasă, ca'n departata copărie. Aiături de tine, dușmanul căzut în sânge, va înțelege acest strigăt și va veți înfrâți în ceasul izbăvii... Poate tu'l vei putea spune că lupti pentru'n pământ al tău, pen-

tru limbă și nădejde, căci în Austria popoarelor totuși a putut răzbate până la tine lumina conștiinței... Și tu-l vei putea vorbi și despre frații dintr'o țară liberă, și despre alți frați necăjiți din cetatea munților Ardealului. Și el te va asculta și poate nu te va pricepe, căci el vine de lângă hotarul nostru fără să-și cunoască neamul și'n Rusia negurilor el e tot așa de departe de sufletul nostru ca și mongolul dela Amur. Tu lupti ca să răzbați poate o soră pângărită ș'un bordeu ars; el luptă pentru'n țar sfânt, ca să înfrângă și să creștineze popoare păgâne, dintre care și tu și noi facem parte în neguroasa-i minte.

El va fi cel mai uitat dintre voi amândoi, și cel mai amărat, căci abia în ceasul din urmă îi va fi dat să înțeleagă ceace milioanele de frați ai lui au uitat într'un veac de sclăvie și întureric!

Veți rămânea amândoi cu fețele spre cer. Veți muri poate și va a-coperi acelaș pământ. Și nu va fi nimic lângă voi să înțeleagă tragicul simbol al înfrâșirii voastre! »U-ic.

ȘTIRI.

— 8 Aprilie n. 1915.

Distincțiuni militare. Monitorul Oas- tel Nr 49 publică o nouă serie de ofi- țeri distincți între cari găsim pe urmă- torii Români.

Cu lauda prea înaltă (Signum landis) au fost distincți căpitanul de husari Ștefan de Petrovici din reg. 12, locotenentul Ioan Goșa reg. 2, sublocotenentul în r. Dr Virgil Ciadan reg. de art. 19 și Ioan Soica bat. de sapeuri 7.

Crucea de aur pentru merite cu coroana pe funta medaliei de vitejie s'a conferit medicului de reg. i. r. Dr Constantin Sbarcea.

De două ori decorat. Ni se scrie: Bravul Căpitan român, Grigorie Boldea din reg. de inf. 51, pentru meritele mi- litare, în luna lui Ianuarie a fost deco- rat cu medalia »Signum laudis«. Trans- pus fiind la regimentul de inf. 50, în fruntea unui batalion de moți, a făcut minuni de vitejie. Din motivul acela în luna Martie a fost decorat din nou cu Crucea militară cl. III. cu decorația de războiu.

Pentru fondul ziaristilor. D-l Geor- ge Suciu, protopop gr. cat. în Abrud- trimite prin administrația ziarului nostru 1 cor.

Caș de moarte. Afiam din Sebeșul- sădesc: Marti în săptămâna Patimilor, a decedat aici în etate de 76 de ani buna ro- mână Ana Uveges n. Onișu. Inmormântarea i-s'a făcut Joi în 1 April n., când a fost petrecută la groapă de regretele tuturor celor cari au cunoscut-o atât în societate cât și ca adevărată mamă. Regretată decedată e deplănsă de numeroase rudeni și fi între cari și directorul agenturii pri- cipale din Brașov a »Bancii Generale de Asigurare« d. Valer Uveges.

Cea care a trecut din mijlocul nostru odihnească în pace, iar intris- tatei familiei li adresăm sincere con- dolențe.

Groznică nenorocire pe Dunăre Din Călărași se anunță: Mercuri la ora 3. d. a. o groznică nenorocire s'a în- tîmpiat în postul nostru. O barcă a monitorului »Lascăr Catargiu«, în care se aflau d-na căpitan Vrăncescu, cu două fiice ale sale, d. maior Buzolanu, din reg. 5 cavalerie, cu d-na și d-șoara locot. de marină Frunzescu Ion și trei marinari, plecând dela mal spre Borcea, a fost lovită de curentul apei și lovită de șlepul »Apostolos.« Lovitura a fost atât de puternică în cât barca s'a răs- turat lângă ancora șlepuului. Din toate persoanele aflătoare în ea au putut fi salvate d-na Vrăncescu cu d-șoarele și maiorul Buzolanu cu d-na, iar locot. Frunzescu, d-șoara Elena maior Buzo- lanu, și soldatul D. Gheorghe s'au inec- at. Cu tot ajutorul dat, maiorul Buzo- lanu a încetat din viață la ora 5 d. a. Locot. Frunzescu, care s'a inecat, s'arise în ajutorul d-șoarelor Vrăncescu, și- nându-le la suprafață. Obosită însă le-a dat drumul și el a fost luat de valuri, iar d-șoarea Vrăncescu au fost salvate de matoșii.

La fața locului au sosit toate au- toritățile și toți medicii din oraș.

Cei salvați z sunt duși acasă. E de remarcă curajul matoșilor I. Ivanciu, Voicu Ionță și Răducan Citiu, cari înfrunzând pericolul au izbutit să scoată la timp pe d-șoarele Vrăncescu, pe care curentul apei le trăsese între șlepur.

S'au pescuit cadavrele d-șoarei Elena Buzolanu și al locotenentului Frunzescu de pe monitorul »Lascăr Catargiu.« Ele au fost transportate la morgă. A rămas să mai se găsit ca- davrul soldatului Dumitru Gheorghe.

Tunuri noi germane de calbru 52. Din Stockholm se anunță: După un ziar local, comandamentul superior fran- cez al armatei a constatat că Germanii au bombardat forturile situate la nord de Verdun cu tunuri de un calbru mai mare de 42 cm. Se zice că s'a stabilit că piesele noi germane au un calbru de 52 cm. Ziarul din Stockholm ob- servă că de oarece depeșa a trecut prin cenzura franceză nu mai poate fi vorba de o greșeală.

Colosale pete solare. D l Victor A- nestin scrie în Universul:

Activitatea soarelui a relnceput cu putere, după câțiva ani de odihnă. În ziua de 24 Martie v. înseninându se am observat un grup de pete gigantice dintre care una cu un diametru, în lungime de aproape 50.000 km., adică de mai bine de patru ori mai mare decât diametrul pământului; a doua, tot din acelaș grup, avea vreo 36.000 kilo- metri în diametru. Cea dintâi se vedea foarte bine cu ochii liberi, dacă priveai soarele cu o sticlă colorată, cea de a doua la marginile vizibilității cu ochii liberi. Grupul mai cuprindea vreo 3-4 pete mai mici, iar alte două pete mici

erau izolate. Cu o lunetă cât de mică priveliștea aceasta e impunătoare.

Grupul cel mare trecuse de meri- dian și e mai mult ca probabil, că lui li s'a datorit vremea rea din zilele Paș- tilor, căci în acele zile au trecut petele cele mari la meridian. Acum duse de rotația soarelui se îndreaptă spre bor- dul de vest al soarelui, dar cu siguranță că ne va fi dat să le revedem 12-13 zile după ce vor fi dispărut pe bordul de vest.

Cum apariția petelor mari va con- tinua, vom înregistra o sporire a aure- oloilor polare, pe care din nefericire nu le putem observa din țara noastră, dar și numeroase furtuni magnetice și chiar furtuni și cicloane, care sunt mai nu- meroase spre epoca de maximum a pe- telor solare, cum sunt mai numeroase și erupțiunile vulcanice și cutremurele de pământ.

Lucrul nu e de mirare, deoarece adevăratul stăpânitor al Pământului e Soarele și activitatea lui se resfrânge asupra tuturor fenomenelor fizice de pe planeta noastră.

Expulzarea evreilor din Rusia. Din Berlin se anunță: Dintr'o statistică in- tocmită de societatea »Ica« numărul evreilor expulzați de autoritățile ruse și sosiți la Varșovia se ridică la 25 000. Un număr de 80 000 evrei au rămas fără adăpost.

Correspondentul din Petrograd al ziarului »Seccolo« face o descriere re- lativ la prigonirea evreilor din Rusia, arătând că soldații evrei răniți abia îndrăznesc să se prezinte la lazarete, de teamă să nu fie isgoniți.

Târgul de vite în Sebeșul-sădesc se va ținea în 21. 22 și 23 Aprilie, târgul de mărfuri în 24. Aprilie.

Submarinul german U 29 s'are pierdut. Din Berlin se anunță în mod oficial: Submarinul german U 29 nu s'a întors încă. Știri provenind dela amiralitatea engleză din 26 Martie spun că ar fi fost scufundat cu întreg echipajul. Deci acest submarin trebuie socotit ca pierdut.

Băile Eforiei școlare, cari au stat săptămâna aceasta închise pentru exe- cutarea mai multor reparaturi, vor fi redeschise Duminecă.

Mulțumită Locotenentul tunar, d- N. Z. din prilejul distingerei sale cu Crucea militară cl. III. cu decorația de războiu, drept recunoștință pentru țiu- nuta vitejască în fața dușmanului pe câmpul de luptă în Galizia, a dăruit pentru biserica gr. cat. română din Brașov 10 cor. Este rugat să primească din partea parohienților cele mai sincere mulțămite. *Popa tunarul prim-curator.*

Ovăș de sămânță se află de cum- părat cu 32 cor. suta de kgr. în Ma- gazinul societății de bucate din țara Bărsel. Cantități de care are cineva lipsă și cari le-a anunțat la Magistrat trebuie luate în primire cel mai târziu până la 10 Aprilie 1915. *Magistratul orașenesc.*

Daruri. Pentru familiile lipsite etc. Dela doamna Julia Himesch intru amintirea lui Franz Himesch și a ziiiilor morții lui 25 cor. Mulțămite și- cere. *Magistratul orașenesc.*

Apollo-Bio. Program pentru Săm- bătă și Duminecă: Dramă populară în 4 acte. »Tolomee de Toth Ede. — Ți- nutul de sus al Norvegiei (După natu- ră). Don Juan-ul cel practic (Umor). Actualități de pe câmpul de luptă. În ambele aceste zile biletele de abona- ment și de passepartout n'au valoare.

AVIZ. În Szászrögen e de vânzare o farmacie cu poziție bună în piață (cu casă cu tot). Pentru lămuriri mai detaliate a se adresa la proprietarul *Kisfaludi Révész Imre* farmacist în Iászberény. 3-3.

DIVERSE.

Fuga țiganului din bătaie.

— Anecdota. —

— „Spune-mi cioară, spune-mi mie Ce-ai văzut în bătaie?”

— „Apoi huite, ce să văd, Văz'tam cum Muscanii șad Și cum șad cum duhănesc Munții și codrii trosnesc De toate să prăpădesc ; Iar' pe unde ei ajung Toate paserile fug Toate sboară și să duc.”

— „Și tu cioară ce-ai făcut Când Muscanii ai văzut?”

— „Apoi huite alduite Și io m'am pus pe fugite Cu de aveam aripiore

Făr' cătră nori mă 'nălțam Și ca fulgeru vineam.”

— „Măi țigane păr șburilit Spune-mi că de-ce-ai fugit?”

— „Apoi bade bădișoare Am vin't pân' aveam picioare, Căci Muscanu dracu'l ducă Ori te prinde ori te pușcă !”

Bistrița

Theod. A. Bogdan.

Bistrița

Theod. A. Bogdan.

Rugăciunea țiganului.

— „Auleo draguță Devla, Sfântă Maică Precurată Ajută la lăncu nostru Ajută-i și astă dată, Ca să vie alduitu Din ai poznă de bătaie Unde auzi'tam nene

Că om pe om mi să taie ; Dă-i putere sfinte Devlo Că de-o mers, să biruiască, Că pe Rușii, îndrăciții, Pân' la unul să-i trănțească, Și-apoi dă-i medalii multe Ca vestea să se lățească

Că nu-i nație vitează! Ca nația țigănească !”

Bistrița. 17 III. 1915.

Theod. A. Bogdan.

Proprietar :

Tip. A. Mureșianu : Branisce & Comp. Redactor responsabil : Ioan Lacea

Avis.

Un bărbat inteligent de 34 ani, supraarbitat dela armată, caută un post de administrator, ori de o- camdată și de subadministrator la o moșie mai mare, ori mai mică. Praxă a făcut deja ca admi- nistrator la o moșie.

E în stare a conduce independ- ent ori și ce moșie, și a cultiva ori și ce plante în mod rațional.

La dorință se prezentă per- sonal cui dorește să l angajeze ca administrator.

Adresa o comunică adminis- trația Gazetei Transilvaniei.

3-4.

Anunț de licitație.

In 19 și 20 Aprilie 1915 s. n se va vinde cu licitație în localul casei de Zăloage dela oarele 8 începând obiectele amanetate din 1 Februarie 1914 până inclusive 7 Martie 1914 și anume: acele obi- ecte cu Nrii 1598 — 1914 până inclusive cu Nrii 3750 — 1914, a căror termin a expirat și încă nu s'au rescumpărat.

Obiectele care se vor vinde sunt: Giuvaericale, Ciasornice de aur și argint și alte scule de ara- mă, Cioaie, Cositor, postavuri, bai- ne bărbătești și femeiești, Cisme, ghete și altele.

Vânzarea se face cu bani gata.

Rescumpărarea sau înoarea ama- netelor se poate face cu o zi mai înainte de licitație. Prezentatorul unui bon de amanet poate cere în- năpoiarea sau răscumpărarea unui obiect amanetat numai în timpul lici- tației, și atunci numai într'u atât până ce licitația obiectului amanetat încă nu au început.

Primirea de amaneturi, precum și rescumpărarea amaneturilor ne- licitate se poate face cu o zi ina- intea licitației numai în măsură restrânsă, încât permite rescumpă- rarea amanetelor a căror termin a expirat.

Brassó, 27 Martie 1915.

Casa de amanetare orașenească.

1-2

TIPOGRAFIA
F. MUREȘIANU:
BRANISCE
& COMP

STRADA PRUNDULUI 15.

Modern aranjată în casele proprii, asortată cu tot felul de caractere de litere nouă, stă la dispoziția onor. clienți, cari doresc vre-o tipăritură ca Bilete de vizită, Bilete de logodnă, Bilete de nuntă, sau: cărți de școală, tipărituri de bancă etc. Ori ce fel de tipărituri se execută prompt și iute.

Negot nou de vâpseli de primul rang.

Aduc la cunoștința Onor. public, a vâpsitorilor de odăi și a comercianților că am deschis în

Brășovechi, strada lungă, No. —

Prăvălie de vâpseli și uleiuri,

bogat asortată cu toate sorturile de vâpseli. Am și un deposit de tot felul de scări.

Prețuri moderate. 34-50 Servici solid.

N. ARSU, Vâpsitor de odăi și comersant de vâpseli.

Sanatoriul din Sibiu--Nagyszeben

asezat în parcul orașenesc („Stadtpark“)

primește în grijă și tratament medical următoarele morburi: morb de inimă, rinichi, stomac, zahăr, podagra (artrită), arteriosclerosă, emphisemă, astmă, bronchita catarală cronică, pleu- rită (și exudativă), morburi de arti- culații și oasă, scrofulosă (și deschisă), morburi (și rană) de piele și sânge; boale de nervi, tabes, afecțiuni a măduvei, spinărei și para- liseri; morburi femeiești, anemiă, slăbire generală și reconvalența. — — — Prospective și amănunte prin

Direcțiune sanatoriu în Sibiu--Nagyszeben.

EMNE de fag pentru ars prima calitate

blane și tăiate, cu vagonu, **Sziklász József**

duse acasă ieftine se capătă la **Strada Neagră Nr. 51.**

Telefon 508.

Se poate comanda cu prețuri originale la **Kovács A.** Trafica mare, Șirul florilor Nr 13. **Füföp J.** Magazin cu delicatose Str. Vămel Nr. 31. **Benkő J.** Librărie Strada Porții Nr. 52. **Gaul I.** Scheiu, Băile de abur Nr. 35.

AVIZI!

Recomandăm On. public mai înainte de urcarea prețurilor din cauza reducerii cantității materialului, — pentru sezonul de

Primăvară și Vară,

fabricatele noastre renumite, în asortiment bogat ca și în alți ani de **Ciorapi de mătase, ață și bumbac pentru dame, bărbați și băeți.**

Mai recomandăm pentru

... Sesonul viitor ...

Tot felul de **hainuțe și albituri pentru copilași** precum și **jacheluțe, manteluțe, bonete, pălăriuțe** — — — modern executate. — — —

GEORGE FOITH & Co., Fabrică de tricotaj.

Deposit: Brașov, strada Porții numărul 24.

Cu toată stima

„VOILEANA”

cassă de economii, societate pe acții în VOILA.

Convocare.

P. T.

Domnii acționari ai casei de economii „VOILEANA” societate pe acții în Voila se convoacă la a

XI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 26 Aprilie st. n. 1915 la 2 ore d. a. în localul institutului cu următoarea ordine de zi:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere despre activitatea societății pe anul 1914.
2. Prezentarea bilanțului încheiat cu 31 Decembrie 1914.
3. Impărțirea profitului curat.
4. Alegerea unui membru în direcțiune pe anul 1915 în locul regretatului Vaile Mușat.

Direcțiunea.

Domnii acționari ai casei de economii „Voileana”, societate pe acții, cari în sensul § lui 17 din statutele societății, vor să ia parte la adunarea generală ordinară în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență, cel mult până în 25 Aprilie st. n. 1915. la 12 ore a. m. la cassa societății.

Contul Bilanț cu 31 Decembrie 1914. — Mér'eg számla 1914 december hó 31-ével.

Activa — Vagyon		Pasiva — Teher	
Mobilier — Felszerelés	765 —	Capital — Alaptőke	120000 —
Cont-curent — Folyó számla	3197 30	Fond de rez. — Tartalékalap 120000 —	
Anticipațiuni — Előlegezések	3500 —	Fond de penzi — Nyugdíj alap 8620 63	
Efecte — Értékpapírok	10995 —	Fond filantropic — Filantropics alap	2591 —
Cambii cu acoperire hipotecară — Jelzáloglag biztosított váltók 281659 12		Fond special de rezervă — Külön tartalék alap	1060 —
Cambii escontate — Leszámitolt váltók	437750 44	Interese tranzitorii — Átmeneti kamatok	4815 94
Cassa în numărar — Pénztár készlet	719409 56	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalékok	306 95
	7858 95	Reescont — Visszleszámitolás	160299 —
		Depuneri spre fructificare — Betétek	310545 24
		Profit curat — Tiszta nyereség	16522 05
			744760 81

Contul Pierdere și Profit. — Vesztesség és nyereség számla.

Spese — Kiadások		Venite — Bevételek	
Amortizare din mobilier — Törlesztés felszerelésből	85 —	Interese și proviziuni — Kamatok és jutalékok	68800 84
Competințe de timbru — Bélyeg illeték	91 83	Taxe pentru transcrieri de acții — Részvény aláírási díjak	12 —
Marce de prezență — Jelenléti díjak	225 —		
Chirie — Házbér	500 —		
Spese, tipărituri, porto — Költségek, nyomtatványok és porto	2224 56		
10% dare la interesele depunerilor — 10% betéti kamato	1840 96		
Dare și arunc — Egyenes és pótdó	7457 35		
Interese de reescont — Visszleszámitolási kamatok	16128 74		
Interese după depuneri — Betéti kamatok	18137 35		
Salare — Tiszti fizetések	5600 —		
Profit curat — Tiszta nyereség	16522 05		
	68812 84		68812 84

Voila, în 31 Decembrie 1914.

George Vasu m. p., preș. direcțiunii — igazg. elnök.

Pentru contabilitate — a könyvelőségért G. Vasu m. p.

Leon Solomon m. p., membru dir. — igazg. tag.
Ioan Dobrin m. p., membru dir. — igazg. tag.

Dr. Octavian Vasu m. p., membru dir. — igazg. tag.
Dănilă V. Gabor m. p., membru dir. — igazg. tag.

Subsemnatul comitet de supraveghere am cenzurat contul prezent și l-am aflat în deplină ordine. Alulirott felügyelő bizottság jelen számlát megvizsgálta és helyesnek találta.

Solomon Făgărășan m. p., prezident — elnök. Ioan Prescurea m. p. Ioan Dejenariu m. p.
Gumitru Bărbat m. p. Matei G. Jiga m. p., revizorul „Solidarității” — „Solidaritáta” szakrevizora.

Propunerea direcțiunii

referitoare la împărțirea profitului curat.

1. 5% Dividendă acționarilor	Cor.	6000 —
2. Fondului special de rezervă	”	7000 —
3. 8% Tantiemă direcțiunii	”	841 76
4. 4% Tantiemă comitetului de supraveghiere	”	420 88
5. 3% Tantiemă funcționarilor	”	315 66
6. Fondului filantropic	”	943 75
7. Fondului de penzii	”	1000 —

Total Coroane 16,522 05

Direcțiunea.

Moșie de arândat.

Biserica Sf. Nicolae din Brașov, dă în arândă pe 9 (nouă) ani consecutivi, începând cu 23 Aprilie vechi 1916:

Moșia Meteleu-Lipănescu

din plasa Câmpului, Județul Buzău, România

prin licitare publică verbală, admise fiind și ofertele închise. Licitarea să va ținea Luni în 20 Aprilie vechi 1915 la 10 oare a. m. în sala de ședințe a Comitetului parohial dela Biserica Sf. Nicolae din Brașov. Ofertele închise, însoțite de o garanție provizorie în sumă de 5000 (cinci mii) Lei, să vor trimite la adresa prezidentului Dr. Vasile Saftu, protopop, sau i să vor preda în sala de ședințe înainte de începerea licitării.

La cerere trimitem condițiile generale pentru arândarea moșiei.

Comitetul parohial dela Biserica rom. ort. răs. Sf. Nicolae din Brașov.

Dr. Vasile Saftu, protopop, prezident.

Ioan Priscu, paroh, secretar.

MIHALY JENŐ

CROITOR DE HAINE BARBĂTEȘTI MODERNE.

BRAȘOV, Târgul inului Nr. 26, etajul I.

aduce la cunoștința On public, că pe lângă croitoria pentru bărbați, am înființat și

Croitorie pentru dame.

Confectionez ori și care îmbrăcăminte pentru dame, costume, bluze, rochi după cea mai nouă modă, pe lângă prețuri moderate.

Cu ocaziunea sezonului ce se apropie rog sprijinul Onor. public pentru amândouă întreprinderi.

37-52 Cu distincă stimă MIHALY JENŐ.

Antreprize de pompe funebre

E. TUTSEK.

Brașov, Strada Porții Nr. 3. vis-à-vis de băcânia Steaua Roșie.

Recomand Onor. public la cazuri de moarte stabilimentu-meu cu toate cele necesare pentru înmormântări mai pompoase și mai simple cu prețuri ieftine.

Depou de cosciugelor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejar.

Depou de cununi pentru monumente și plantici cu cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de marmură, cară funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vânat pentru copii, precum și cioclii.

Comandă întregi se execută prompt și ieftin, iau asupra-mi și transporturi de morți în străinătate.

La cazuri de moarte a se adresa

Telefon interurb. 405. E. Tutsek.

25-26.

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcalice.

Apă minerală de primul rang

care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.

Butura de predilecție a cercurilor celor mai înalte sociale

care în urma conținutului și îngrijirii conștiențioase și curate a isvorului, se preferă din partea medicilor apei minerale mondial renumite Gieshübler.

Cel mai bun semn

contra falsificărilor a apei minerale MATILD este limpezeala absolută până la cea din urmă picătură.

Deposit principal a apei MATILD în Brașov la firma E. O. & L. THEIL, Strada gării Nr. 25. Telefon 364 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.

Cu toată stima

Administrația isvorului, Iosef György, Șepsibodok (Ardeal).

63-200.